

Estudi de l'accidentalitat provocada per animals en llibertat a Catalunya

Barcelona, 3 de juny de 2013

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

Estudi de l'accidentalitat provocada per animals en llibertat a Catalunya

Perquè de l'estudi

- Antecedents
- Oportunitat

Problema de seguretat viària?

- Com són?
- Qui impliquen?
- Quan passen?
- On passen?
- Són evitables?

Problema social?

- Què generen?
- Què costen?

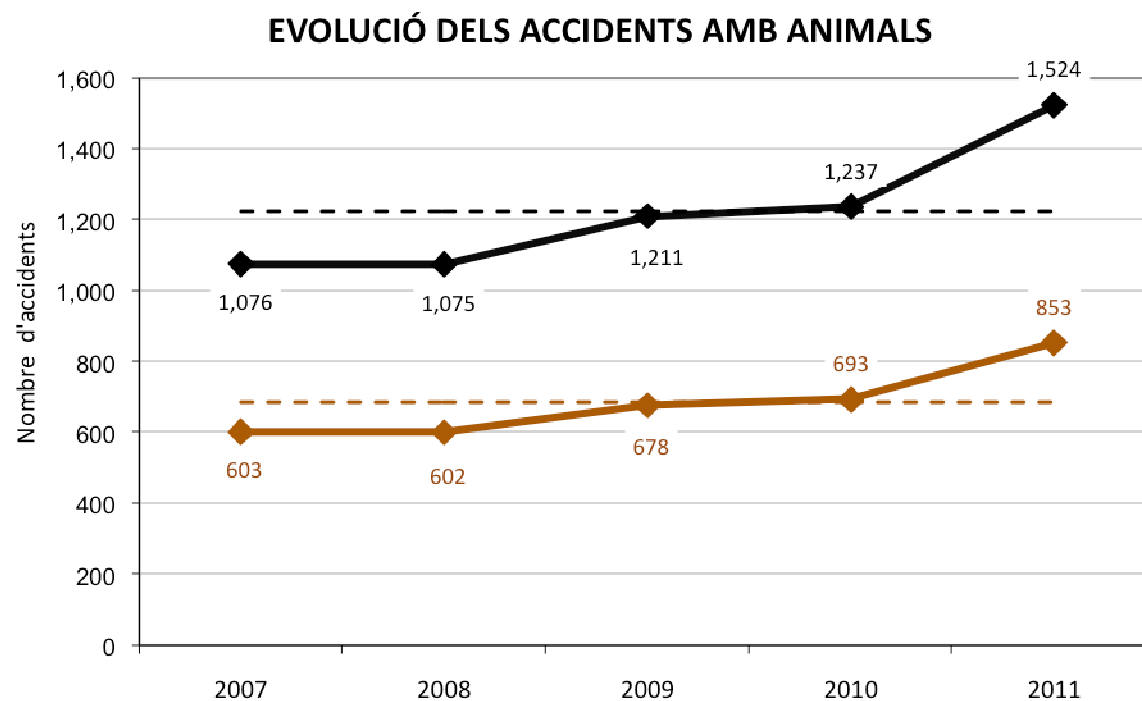
Pla Actuacions GenCat TCAU

- Identificació
- Priorització
- Impuls millores
- Avaluació

Identificació de la problemàtica per tal de plantejar mesures efectives per la disminució de l'accidentalitat amb animals en llibertat implicats

Evolució de l'accidentalitat

Xarxa de carreteres interurbanes de Catalunya / Període 2007-2011

Total N=6.123
Mitjana
1.225/any (3,4/dia)

■ **Tendència: + 42%**

Ungulats N=3.429
Mitjana 686/any (1,9/dia)

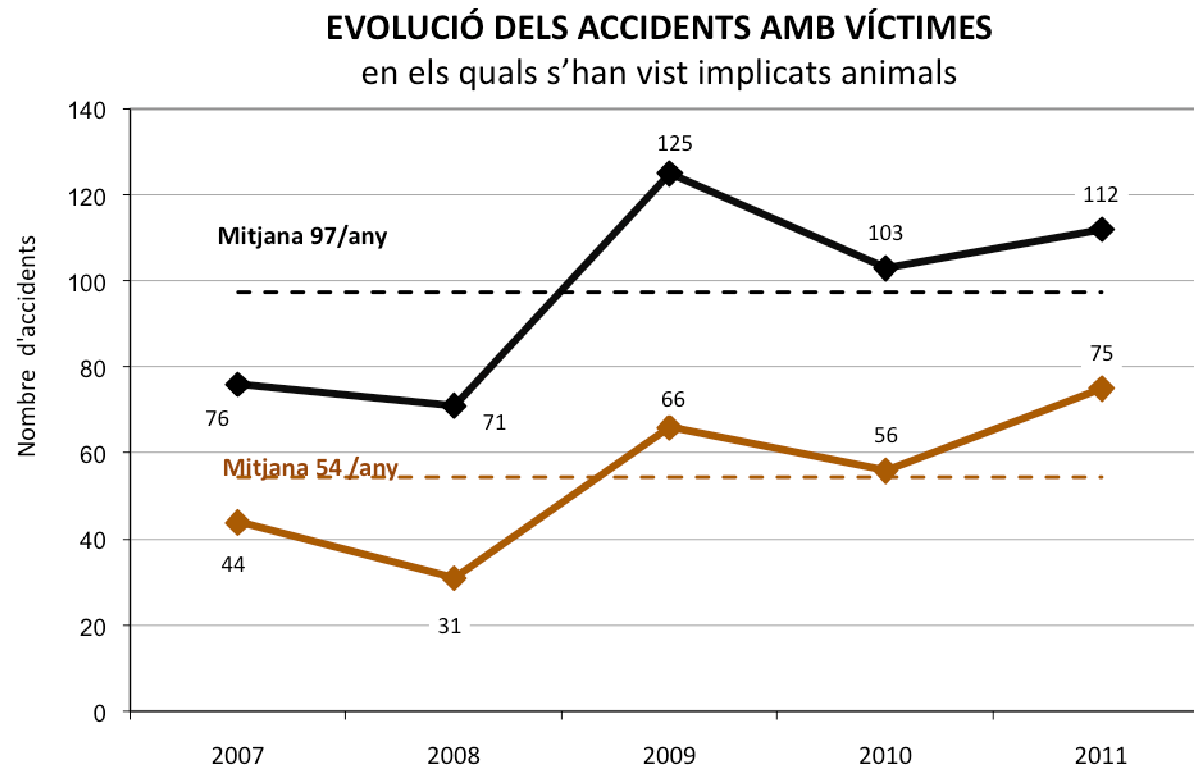
■ **Amb ungulats:**

3.429 accidents amb ungulats (extrapolació). Mitjana 686 accidents/any (1,9/dia).

2.129 accidents amb ungulats identificats. Mitjana 426 accidents/any (1,2/dia)

Evolució dels accidents amb víctimes

Xarxa de carreteres interurbanes de Catalunya / Període 2007-2011

Total N=487
Mitjana
97/any (0,3/dia)

■ **Tendència: + 47%**
(accidentalitat global: -
14,5%, dades SCT).

Ungulats
N=272
Mitjana 54/any (0,2/dia)

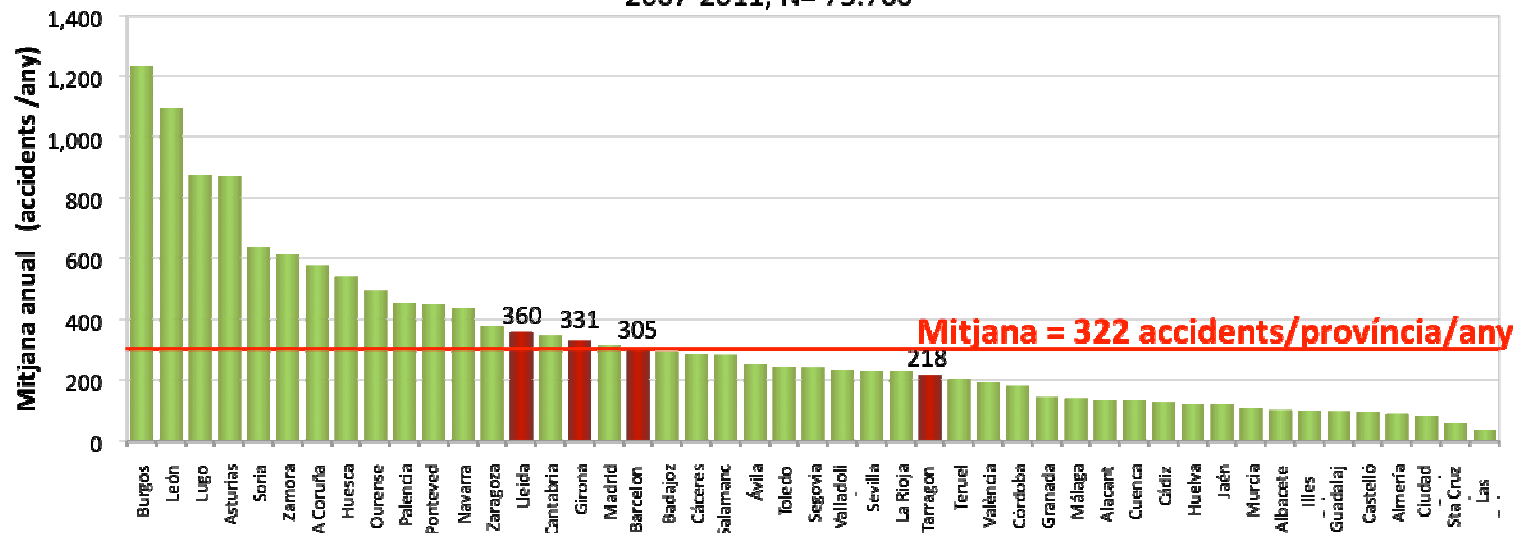
- 8% dels accidents amb animals causen víctimes
- 1,2% del total d'accidentalitat global amb víctimes (n=40.562)

Comparació amb la resta de l'Estat espanyol

Xarxa de carreteres interurbanes de Catalunya / Període 2007-2011

- 75.760 accidents. Mitjana de 15.152 accidents/any

ACCIDENTS AMB ANIMALS A L'ESTAT ESPANYOL 2007-2011; N= 75.760

Ministerio del Interior 2012. Base de Dades ARENA.

Dades per a Catalunya estudi actual DTS, 2012. Dades del País Basc no disponibles

Gravetat dels accidents

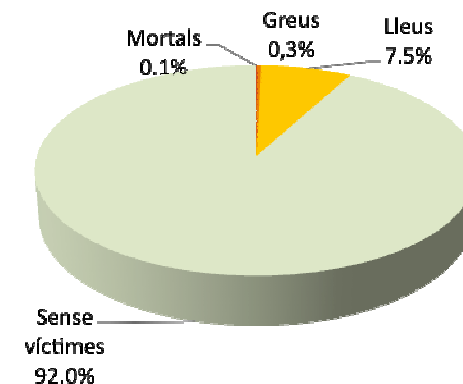
Xarxa de carreteres interurbanes de Catalunya / Període 2007-2011

- El 8% dels accidents amb animals causa víctimes (95% lleus, 4% greus i 1% mortals).

Presenten una gravetat sensiblement inferior a les dels accidents amb víctimes en general, dels quals el 87% lleus, el 10% greus i el 3% mortals).

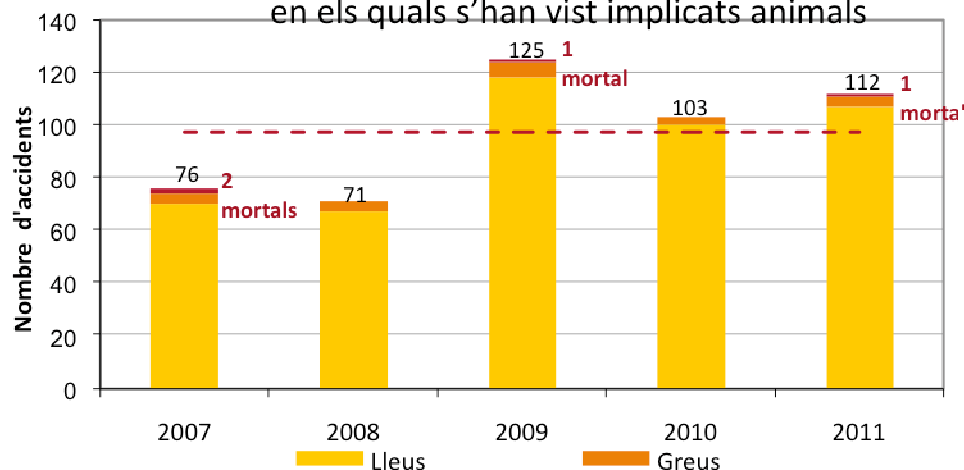
GRAVETAT DELS ACCIDENTS

Anys 2007 a 2011; N= 6.123

EVOLUCIÓ DELS ACCIDENTS AMB VÍCTIMES

en els quals s'han vist implicats animals

N=487
Mitjana
97/any (0,3/dia)

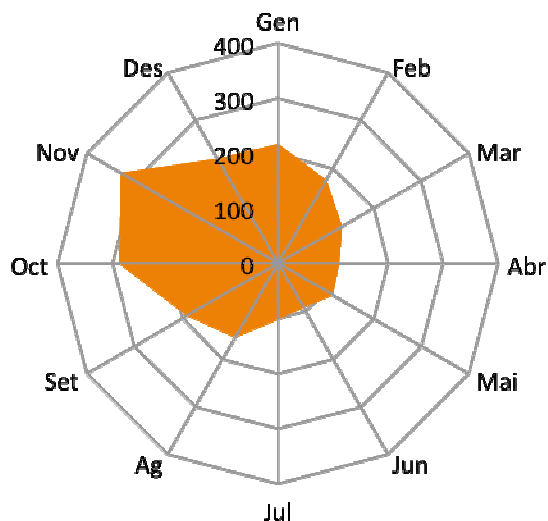
- Tendència: +47% (global -14.5% segons dades SCT)

Variació mensual Accidents amb ungulats

Xarxa de carreteres interurbanes de Catalunya / Període 2007-2011

DISTRIBUCIÓ MENSUAL DELS ACCIDENTS AMB UNGULATS

Anys 2007 a 2011; N= 2.129

- Màxim: **mesos de setembre a gener** (inclouen el **58% dels registres**).

Solapament amb

- El **període hàbil de caça** (Set.-Feb.)
- El **període principal de zel de senglar** (Oct.-Dec.)

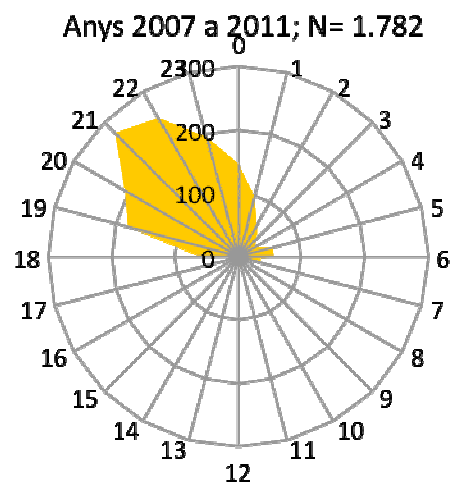
Ambdós factors comporten un augment de mobilitat de senglar i cèrvids.

Variació horària accidents amb ungulats

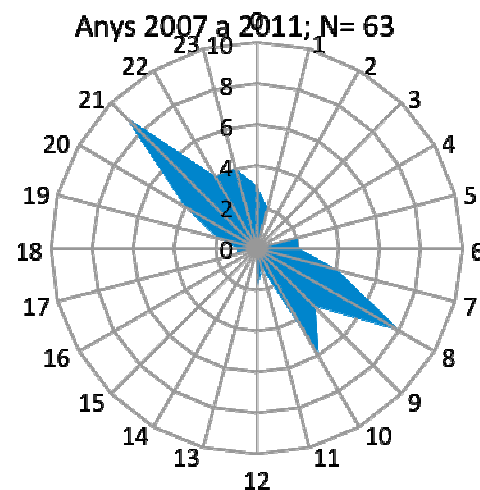
Xarxa de carreteres interurbanes de Catalunya / Període 2007-2011

- El màxim nombre d'accidents es concentra entre les 19 i les 24h (62% dels registres) amb un **màxim molt marcat de 21 a 23h (30% dels registres)**.
 - Període d'inici de l'activitat del senglar.
 - Període de males condicions de visió per part dels conductors.
- El cabirol mostra un altre màxim de 8 a 10h del matí.

**DISTRIBUCIÓ HORÀRIA DELS ACCIDENTS
AMB SENGLAR**

**DISTRIBUCIÓ HORÀRIA DELS ACCIDENTS
AMB CABIROL**

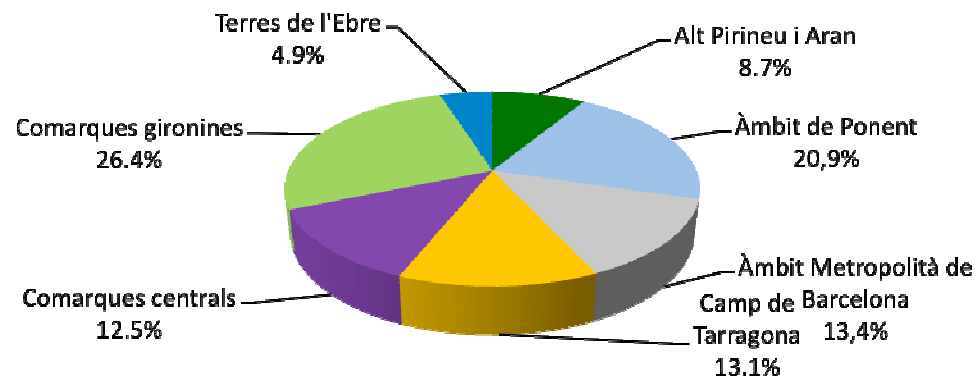
Distribució territorial

Xarxa de carreteres interurbanes de Catalunya / Període 2007-2011

- 26% dels accidents es produeixen a les comarques gironines
- 21% a l'àmbit de Ponent
- 13% a l'àmbit metropolità, 13% a Tarragona, 12,5% a comarques centrals
- 9% a l'Alt Pirineu i Aran
- 5% a Terres de l'Ebre

ÀMBIT TERRITORIAL ON S'HAN REGISTRAT ELS ACCIDENTS AMB

Anys 2007-2011 = 6.064 ANIMALS

Distribució comarcal

Xarxa de carreteres interurbanes de Catalunya / Període 2007-2011

- Les 5 comarques on es produeixen més accidents (més de 60 accidents/any):

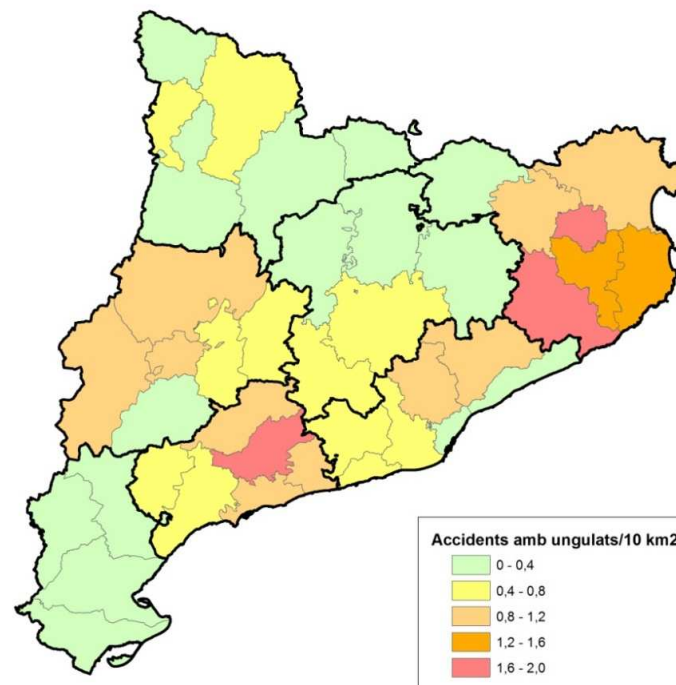
- el Segrià
- la Selva
- la Noguera
- l'Alt Empordà
- el Bages

- Considerant la superfície:

- la Selva
- el Pla de l'Estany
- l'Alt Camp
- el Gironès
- el Baix Empordà

DISTRIBUCIÓ PER COMARQUES DELS ACCIDENTS AMB UNGULATS

En relació a la superfície de cada comarca
Anys 2007 a 2011; N= 2.110

El cas típic d'accident provocat per animals

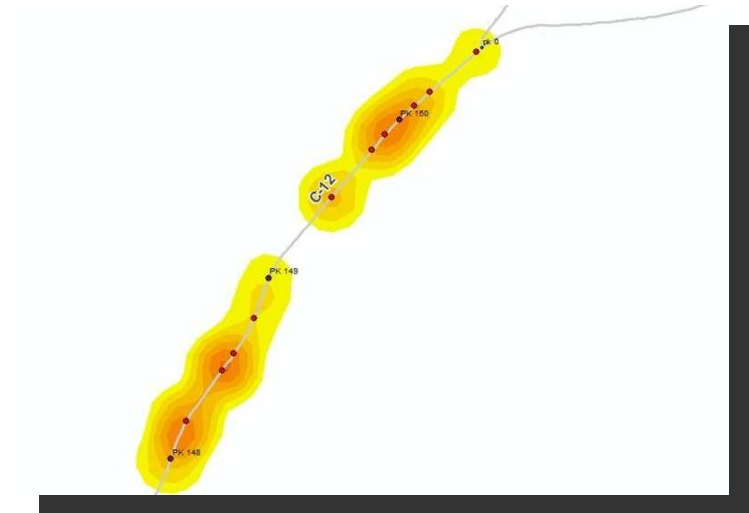
Xarxa de carreteres interurbanes de Catalunya / Període 2007-2011

- Accident provocat per un senglar i que té lloc en una carretera secundària (de calçada única).
- L'accident es produeix per xoc contra l'animal, durant el mes de novembre i entre les 9 i les 10 de la nit.
- No es produeixen víctimes i l'accident té un cost mitjà de 6.215 € per danys al vehicle i costos administratius, policials i d'equips de conservació.

Trams de concentració d'accidents

- Trams de concentració d'accidents amb ungulats (TCAU)

≥3 accidents en 5 anys, amb ungulats, amb menys de 500 m de distància entre accidents successius.

Nombre i localització de trams de concentració d'accidents

A la xarxa de vies de la Generalitat de Catalunya

143 TCAU causats per ungulats

31,1% dels accidents per ungulats

75 km de via

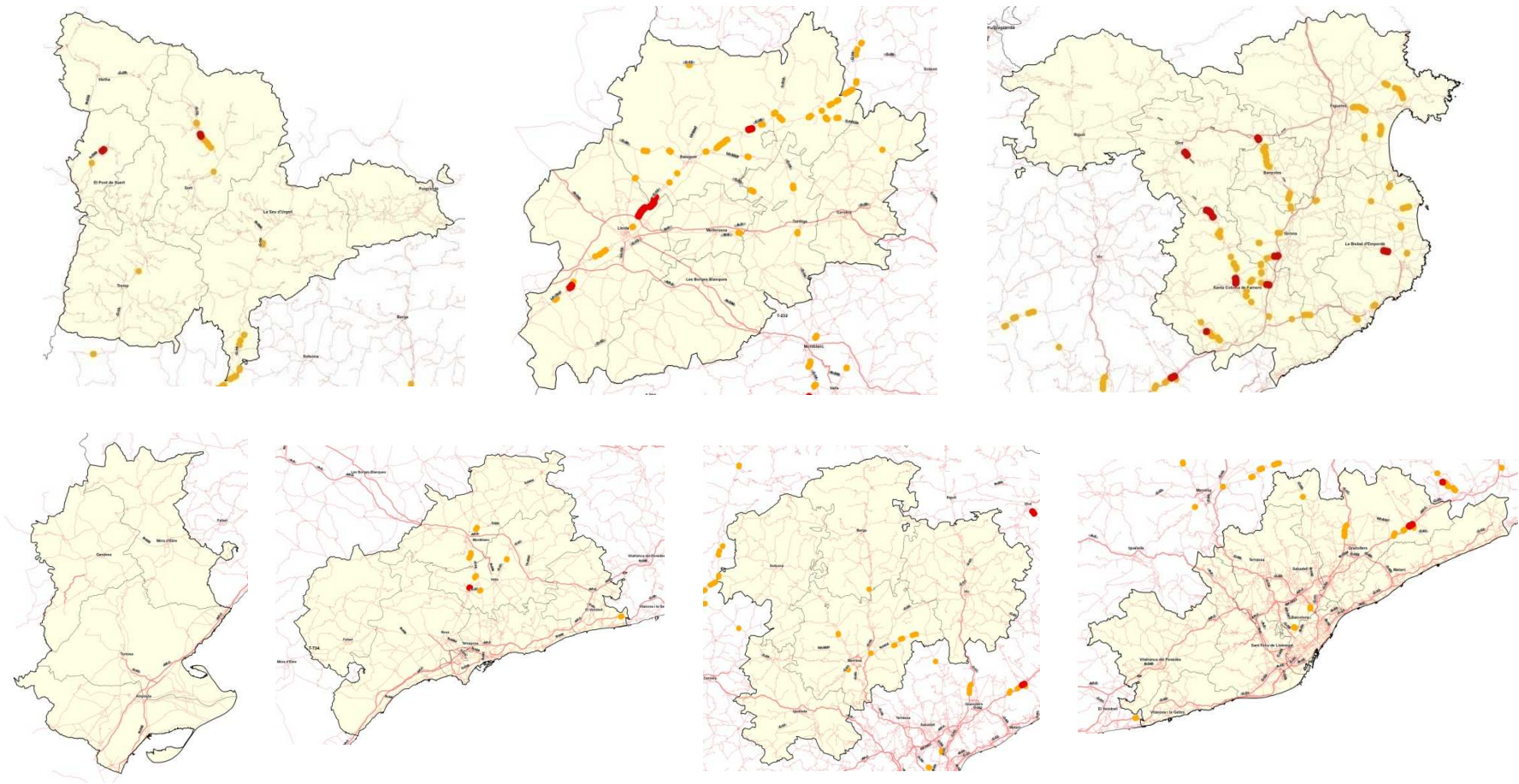
18 TCAU prioritaris

8,5% dels accidents per ungulats

16,8 km de via

Nombre i localització de trams de concentració d'accidents

A la xarxa de vies de la Generalitat de Catalunya

Accidentalitat animals en llibertat a Catalunya

Tancaments perimetrals reforç per a senglar

- La malla ha de tenir la base enterrada o reforçada per evitar l'entrada de senglar

Senyalització advertidora normalitzada

- Senyal d'advertiment per risc de presència de fauna silvestre.
- Amb indicació de la longitud del tram amb risc.

- Els conductors poden habituar-se a la presència del senyal i no percebre'l, o no reaccionar adequadament a l'advertiment de risc.
- Ajustar-lo a la longitud del TCAU i evitar la seva instal·lació indiscriminada, fet que afavoreix la disminució de la seva efectivitat.

Senyalització advertidora reforçada experimental

- Senyal d'advertiment per risc de presència de fauna silvestre sobre plafó reflectant.
- Recomanació de circular a velocitat reduïda
- Mesura d'aplicació temporal (època de major risc: setembre a gener).

Gestió dels marges de la via-experimental

- Eliminació d'obstacles i refugis per a animals.
- Comporta sega i estassada de vegetació herbàcia i arbustiva, i en algunes ocasions també tala d'arbrat.
- Actuació preferentment en els 3 m a partir de l'aresta exterior de la plataforma.
- Mesura d'aplicació temporal (època de major risc: setembre a gener).

